

UPPSJÓVARVINNA

FISKAÐ FYRI MILL NULL KRÓNUR Í S

Seinastu 10 árinum hefur reiðaríð P/F Næraberg avreitt fyrri meira enn eina milliard krónur, og er tað triðstørsta avreiðingarvirðið í øllum uppsjóvarflotanum. Men higartil hefur felagið til góðar at rinda fyrstu krónuna í partafelagsskatti. – Vit skapa arbeiðspláss og manningarnar gjalda skatt, ljóðar svarið frá stjóranum Hanusi Hansen

Marjun Dalsgaard

Hvussu kann ein royndur vinnulívsmáður, sum Hanus Hansen, reka eitt felag við undirskoti í 10 ár? Hetta í einari vinnu har tilfeingið er ókeypis og onnur feløg í hesu vinnuni hava fleiri hundrad millónir í yvirskoti? Ein ávís undran hefur leitt til Klaksvíkar, har Hanus Hansen greiðir frá ævintýrinum við Næraberg, Kjeld Inge Røkke og Diederik Parlevliet.

Søgum um Næraberg byrjaði í 2000, tá skipið kom inn í uppsjóvarflotan við einum royndarloyvi. Ætlanin var at gera svartkjaft til surimi, og selja tað til russar. Saman við norðmanninum Kjeld Inge

Røkke, fór Hanus Hansen undir at framleiða surimi umborð á Næraberg, ein verkætlan, sum ongantið gav yvirskot. Verkætlanin við surimi vardi í 10 ár, og er orsökkin til, at P/F Næraberg hefur givið hall øll árin, sambært Hanusi Hansen.

Seinastu árinum hefur P/F Næraberg eisini fiskað sild og makrel og samlaða veiðan innan uppsjóvarvinnuna er komin upp á 1,08 milliard krónur í avreiðingarvirði. Hóast at P/F Næraberg hefur fiskað fyrri meira enn eina milliard seinastu 10 árinum, er ikki ein króna farin í landskassan í partafelagsskatti.

Í 2013 hefur felagið á fyrsta sinni eitt yvirskot

Hanus Hansen eigur m.a. JFK Trol, Kósina og Næraberg. Hann hefur 700 fólk starvi

áljóðandi góðar 9 milliónir krónur í 2013.

Uppsparda hallið á slakar 133 milliónir krónur, merkir tó, at felagið kann vinna 133 milliónir krónur, áðrenn tað skal gjalda partafelagsskatt, og tað fara at ganga nógv ár, áðrenn tað hendir, sambært stjóranum sjálvum.

Perur og bananir

Samantæra vit við feløgini, sum eiga Norðborg, Trónd í Gøtu ella Finnur Fríði, so standa hesi feløg at hava goldið ávikavist 29, 69 og 63 milliónir krónur í partafelagsskatti seinastu 10 árinum. Men tað ber ikki til at samantæra P/F Næraberg við hini feløgini, tí tey hava betri kvotur, sigur Hanus Hansen. Finnur Fríði og Norðborg eru millum nótaskipini, sum hava egin kvotur, meðan Næraberg má fiska eina felagskvotu av makreli saman við øðrum ídnaðarskipum. Haraftrat sigur Hanus Hansen, at Næraberg fiskar ikki eins

nógvan makrel og nótaskipini, og tað ger munin.

– Hetta er sum at samantæra perur og bananir. Teir virka fiskin øðrvísi og hava eitt annað slag av kvotum, sigur Hanus Hansen.

Sambært tølum frá Vørn, hefur Næraberg tó lutfalsliga líka nógv makrel í lastini, sum hini uppsjóvarskipini. Tað eru kvotur, sum hann hefur keypt, tí tá kvoturnar vera útlutaðar hefur Næraberg nógv minni av makreli, sigur Hanus Hansen.

Felagskvotan merkir, at teir ikki sjálvir avgera, nær teir fiska fiskin. Í ár deila Slættaberg, Næraberg, Atlantsfarið og Tummas T eina felagsskvotu á 17.500 tons av makreli. Slættaberg og Næraberg hoyra báðir til felagið P/F Næraberg.

Triðstørst avreiðingarvirði

Sambært tølum frá Vørn, er avreiðingarvirðið hjá Næra-

berg samanlagt triðstørst í uppsjóvarflotanum seinastu 10 árinum. Næraberg hefur fingið 1,08 milliard fyrri fiskin, sum hann hefur fiskað undir Føroyum hesi seinastu 10 árinum. Til samanbering hefur Finnur Fríði avreitt fyrri 1,125 milliardir í alt. Finnur Fríði og Næraberg hava sostatt avreitt fyrri stórt sæð somu upphædd seinastu 10 árinum, men meðan Næraberg hefur givið hall, hefur Finnur Fríði givið yvirskot hvørt ár. Partafelagið Krossbrekka, ið eigur Finnur Fríði hefur havt eitt samlað avlop á 340 milliónir krónur seinastu 10 árinum, og felagið hefur goldið 63 milliónir krónur í partafelagsskatti seinastu 10 árinum. Men tað ber ikki til at samantæra Finnur Fríði við Næraberg, tí Næraberg virkar fiskin umborð, sigur Hanus Hansen.

– Um tú skal samantæra við nakað skip, so skalt tú samantæra við Norðborg, sigur hann.

Norðborg, ið hefur fingið mest burturúr seinastu 10 árinum, hefur eitt samlað avreiðingarvirði á 1458,5 mió, seinastu 10 árinum, og P/F Hvalnes, ið eigur skipið, hefur eisini havt umleið 340 milliónir krónur í avlopi seinastu 10 árinum. Norðborg hefur goldið 69 milliónir krónur í partafelagsskatti seinastu 10 árinum.

Bæði Norðborg og Næraberg hava hægri framleiðslukostna, tí fiskurin verður virkaður umborð, men teir fáa esini ein nógv hægri miðalprís fyrri kilo, enn eitt nú Finnur Fríði og Tummas T.

Vánalig forrætning

Undur øllum umstøðum kann ein undrast á, at ein

garvaður vinnulívsmáður, sum Hanus Hansen, hefur eina fyrirøku, sum hefur so vánaligan rakstur í 10 ár. Hanus Hansen er ofta spurður um, um tað eru útlendsku eigararnir, sum tøma felagið, men tað er tað ikki, sigur hann.

– Tað er einki um, at pengarnir streyma út úr felagnum til útlenskar eigarar. Vit hava havt eina skuld, sum stavar frá tíðini við Kjeld Inge Røkke, og nú gongur tað framá, sigur Hanus Hansen. Hann er stjóri í felagnum Næraberg, men hetta er ikki ein partur av fyrirøkuni hjá honum, JFK Trol. Partafelagið, Næraberg Holding AS, sum er skrásett í Noreg, eigur ein part av P/F Næraberg. Hollendarin, Diederik Parlevliet, eigur Næraberg Holding AS. Hetta er sama felag, sum eigur Faroe Pelagic í Kollafirði.

Eitt útlenskt felag kann hava fyrirum av at veita lán við okursrentu til egið felag í Føroyum, og sostatt vinna pening, hóast at felagið gevur hall. Sostatt kann dótturfelagið ganga illa, vegna ov høgur útreiðslur til lán, sum fer til útlensku eigararnar, sum kortini halda hondini undir tí. Eftir stendur, at einki fer í føroyska kassan av tí tilfeinginum, sum verður latið ókeypis til skipini, og at útlendingar fáa atgongd til ókeypis fiskirættindi í Føroyum.

Negativa eginogn

Hyggja vit at roknskapinum hjá P/F Næraberg, hefur felagið í nógv ár havt eina stóra stuttfreistaða skuld. Tað vil siga skuld, sum skal gjaldast innan eitt ár, men lítla ogn í umfar, sum er tann peningurin, sum

P/F Næraberg

Móðurfelag: 3. februar 1999, 700 Klaksvík
Dótturfyrirøkur: P/F Meðalsbrekka, FO-355 Vestmanna

Subsidiaries: P/F NMT, Fo-Kollafjørður
Eigarar: 3. februar 1999, 700 Klaksvík, eigari: Hanus Hansen
Næraberg Holding AS, Oslo Noreg, eigari: Diederik Parlevliet

NEVND

Nevndarformaður: Diederik Parlevliet
Hanus Hansen
Jógvan Hansen

Diederik Parlevliet hefur bústað í Hollandi. Hann eigur Næraberg Holding AS, sum er skrásett í Noreg, og sum eigur ein triðing av P/F Næraberg. Umframt ídnaðarskipið, Næraberg, eigur P/F Næraberg eisini uppsjóvarskipið Slættaberg, sum felagið seldi til JFK Trol í 2012, men sum tað hefur keypt aftur.